

На основу члана 119. став 1. тачка 1. и члана 108. став 1 члана 120 став 6 тачка 9 и члана 88 став 1 тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 88/17....129/2021 и 92/2023), члана 32.став

1. тачка 1. Статута ОШ „Милорад Мића Марковић“ у Малој Иванчи, Протокола о поступању установе у одговору на насиље, злостављање и занемаривање у складу са Упутством Министарства просвете, науке и технолошког развоја („Сл. Гласник РС“; бр: 67/2022 од 17.јуна 2022.године), у сарадњи са надлежним органом Градске општине Сопот, Школски одбор ОШ „Милорад Мића Марковић“ Мала Иванча,, на редовној седници одржаној 29.11.2023.године, доноси:

**ПРАВИЛНИК О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И
БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ БОРАВКА У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ
„МИЛОРАД МИЋА МАРКОВИЋ“ У МАЛОЈ ИВАНЧИ И ВАН
ШКОЛЕ ТОКОМ СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ
ОРГАНИЗУЈЕ ШКОЛА**

Основне одредбе

Члан 1

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика прописују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика Основне школе „Милорад Мића Марковић“ у Малој Иванчи (даље: Школа) за време боравка у Школи и за време извођења свих активности које организује Школа, начин њиховог спровођења и одговорност запослених и ученика за неизвршавање одредаба овог правилника.

Заштита и безбедност ученика обезбеђују се у складу са ближим условима, облицима, мерама, начину, поступку и смерницама за заштиту и безбедност ученика, које прописује министар просвете, у складу са Упутством за израду акта којим установе образовања и васпитања прописују мере, начин и поступак заштите и безбедности деце и ученика.

Члан 2

Овим правилником, обезбеђује се ученицима право на заштиту и безбедност:

- У школској згради и школском дворишту;
- Ван школске зграде и школског дворишта - за време остваривања образовно-васпитног рада или других наставних и ваннаставних активности које организује Школа.
- Ученици имају право на заштиту и безбедност у школи од поступака других ученика, запослених, родитеља/законских заступника ученика и трећих лица који угрожавају њихову безбедност.
- Ученици имају право на заштиту и безбедност од елементарних непогода – поплава, земљотреса, других несрећа или удеса, катастрофа или других ванредних околности и ситуација које могу да угрозе безбедност ученика у школи.

Члан 3

Одељенски старешина и предметни наставници у обавези су да у свакодневном контакту са ученицима, а нарочито на часовима одељенске заједнице и одељенског старешине,

ученике упознају са опасностима са којима се могу суочити за време боравка у школи и извођења других активности које организује Школа, као и са начином понашања којим се те опасности могу избећи или отклонити.

Члан 4

Одредбе овог правилника дужни су да поштују сви запослени у Школи, ученици, родитељи, односно старатељи ученика (даље: родитељи) и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Члан 5

Неспровођење и непридржавање мера, начина и поступка заштите и безбедности од стране запослених, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом радних обавеза, за коју се води дисциплински поступак, у складу са Законом. Дисциплинска одговорност запослених не искључује кривичну и материјалну одговорност.

Свесно непридржавање правила и мера безбедности од стране ученика, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом обавеза ученика, за коју се води васпитно-дисциплински поступак, у складу са Законом и Протоколом о поступању установе у одговору на насиље и злостављање.

Члан 6

Запослени, родитељи и ученици обавезни су да директору, помоћнику директора, дежурном наставнику тиму за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози безбедност ученика.

Члан 7

Посебна обавеза директора и помоћника директора је да повремено, без претходне најаве, проверава да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика.

Неспровођење мера безбедности и заштите ученика, прописаних овим правилником, представља разлог за разрешење директора, у складу са Законом.

Члан 8

Школа сарађује са државним органима, органима општине, града и другим субјектима и надлежним институцијама са којима је таква сарадња потребна у поступку обезбеђивања и спровођења мера утврђених овим правилником.

Послове из области заштите од пожара и безбедности и здравља на раду обављају лица са лиценцом, која су ангажована по основу уговора или су запослена у Школи.

Члан 9

На материју коју уређује овај правилник сходно се примењују одредбе других општих аката Школе - Правилника о безбедности и здрављу на раду, Протокол о поступању установе у одговор на насиље злостављање и занемаривање, Правилника о заштити од пожара, Правила понашања у школи и других аката, чија је примена од значаја за остваривање заштите и безбедности ученика.

Заштита и безбедност у школској згради и школском дворишту

Члан 10

У циљу заштите и безбедности ученика **школа непосредно предузима следеће физичке мере:**

- Ангажовање дежурних наставника;
- Ангажовање помоћно-техничког особља;
- Активностима Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања;

Члан 11

Због непостојања могућности увођења дежурних ученика и једна теткица ради у смени не постоји могућност да се евидентирају посетиоце Школе и прате улазак и излазак ученика из Школе.

Члан 12

Наставници су у обавези да дежурају у Школи према распореду који прописује директор Школе, воде евиденцију о томе, као и да појачану пажњу усмере на безбедност и заштиту ученика приликом почетка и завршетка наставе као и у међусмени. О уоченим појавама које наговештавају асоцијативно понашање без одлагања обавештавају директора или помоћника директора.

Своја запажања наставници записују у књигу дежурства.

Наставници су у обавези да о свим добијеним сазнањима од ученика или других лица о припреми неких немилих догађаја, или личних запажања да се припрема неки догађај који ће угрозити безбедност ученика, без одлагања обавесте директора или помоћника директора. Понашање ученика пре, за време и после одржавања наставе и других активности у школи, понашање приликом уласка и изласка из школе, током дежурства, односи са другим ученицима и запосленим и друга права, обавезе и одговорности ученика које се односе на њихово понашање, уређени су актом којим се прописују правила понашања у школи.

Обавезе дежурних наставника пре почетка наставе, за време одмора и након завршетка наставе, за време боравка ученика у школи, уређени су актом којим се прописују правила понашања у школи.

Обавезе одељенских старешина, наставника и свих запослених, као и родитеља за време боравка у школи и пријем и кретање лица која долазе у школу, забрана пушења, уношења експлозивних материја и других опасних предмета, уређени су актом којим се прописују правила понашања у школи.

Члан 13

Домар школе се стара о благовременом откључавању улазних врата школе пре почетка наставе и закључавању након завршетка наставе, у зависности од тога да ли је у преподневној или послеподневној смени. У случају потребе превазилажења експлозивних ситуација у сарадњи са дежурним наставником пружа помоћ дежурним ученицима .

Помоћно техничко особље (чистачице) дежурају на ходницима школе за време обављања образовно васпитног рада, за време великих и малих одмора и приликом доласка и одласка ученика на наставу. Распоред дежурстава утврђује се у делу школског простора на коме су у обавези да одржавају хигијену.

О извршавању ове обавезе обавештавају дежурног наставника или помоћника директора.

Члан 14

Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања израђује нацрт програма заштите ученика који је саставни део развојног плана и годишњег плана рада Школе, идентификује безбедносне ризике у школи, дефинише и спроводи процедуре и поступке реаговања у ситуацијама насиља прати и евидентира врсте и учесталост насиља ради на отклањању последица насиља и интеграцији ученика у заједницу вршњака.

Заштита од болести и повреда

Члан 15

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и ширења заразе, Школа:

- 1) Стара се о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта, у складу са санитарно-хигијенским прописима и мерама;
- 2) Организује обављање прописаних периодичних систематских лекарских прегледа и стоматолошких прегледа ученика;
- 3) предузима мере забране наставе ученицима код којих суна лекарском прегледу уочене одговарајуће промене, односно да болују од одређене заразне болести, односно да су носиоци узрочника те болести;
- 3) Поступа по мерама надлежних органа у складу са прописима у области здравства;
- 4) У случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање обавештава родитеља, предузима хитне мере уколико су неопходне и сарађује са школским лекаром и надлежним здравственим институцијама.

Члан 16

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од повреда, Школа:

- 1) Обезбеђује набавку и коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика;
- 2) Примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности;
- 3) Обезбеђује стални надзор наставника или стручног сарадника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде.

Члан 17

Обавеза родитеља је да ученика, чије је здравствено стање такво да може да представља опасност за друге ученике и запослене, одведу на одговарајући здравствени преглед и не шаљу га на наставу и друге активности које организује Школа, док не добије одговарајућу потврду лекара о здравственој способности.

Родитељи имају могућност боравка у школи и непосредно учешће у активностима школе по позиву одељенских старешина.

Родитељско право се утврђује приликом уписа ученика у први разред изводом из Матичне књиге рођених. И када одељенске старешине то захтевају родитељи достављају извод из МКР или пресуду суда којом је утврђено ко врши родитељско право.

Заштита од пожара, поплаве, електричне струје, удара грома и других опасних појава

Члан 18

Ради остваривања заштите од пожара, запослени и ученици су дужни да спроводе мере прописане Законом о заштити од пожара, других прописа који уређују ову материју, планова заштите од пожара, одлука надлежног органа јединице локалне самоуправе, школског одбора и других органа, као и општег акта Школе којим се уређују начин, поступак и мере у области противпожарне заштите.

Члан 19

Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве и изливања фекалија, **домар свакодневно проверава исправност** водоводних и канализационих инсталација и

предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара о уоченим променама на водоводним и канализационим инсталацијама, које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Члан 20

Ради остваривања заштите и безбедности од електричне енергије, **домар свакодневно проверава исправност електричних инсталација** и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара о уоченим променама на електричним инсталацијама, које могу угрозити безбедност. Периодично на три године Школа обезбеђује валидне стручне налазе лиценцираних установа, о прегледу исправности и мерењу уземљења електроинсталација, ГЕРО, ЕРО-електроразводних ормана и утичница. Постоји обавеза поступања у складу са њиховим закључцима.

Члан 21

Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домашаја неовлашћених лица, ако могу представљати опасност по живот и здравље ученика.

Члан 22

Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома, Школа редовно проверава исправност громобранских инсталација, у складу са прописима у тој материји.

Периодично, на 3 године, Школа обезбеђује валидне стручне налазе лиценцираних установа, о прегледу исправности и мерењу уземљења громобранских инсталација сваког спуста. Обавезно је увек поступати у складу са њиховим закључцима.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара о уоченим променама на громобранским инсталацијама, које могу довести у питање њихово функционисање.

Члан 23

Заштита и безбедност од других опасних ствари и појава остварује се сходном применом чл. 18. до 22. овог правилника.

Заштита и безбедност на путу између куће и школе

Члан 24

Директор Школе је обавезан да сарађује са органима надлежним за безбедност саобраћаја и прати стање саобраћајне сигнализације на прилазима Школи.

Сваки запослени обавезан је да о уоченим недостацима на саобраћајној сигнализацији обавести директора, помоћника директора, који ће ради решавања проблема ступити у контакт с надлежним органима.

Члан 25

Школа пред надлежним органима покреће иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима Школи (постављање "лежећих полицајаца", семафора и других уређаја).

Заштита и безбедност ван зграде школе и школског дворишта, за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује школа

Члан 26

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на екскурзији, као и за време извођења неке друге активности ван зграде Школе и школског дворишта, примењују се основне одредбе Правилника, а сходно се примењују његове одредбе о остваривању заштите и безбедности ученика у згради Школе и школском дворишту.

Заштита и безбедност ученика за време извођења екскурзија

Члан 27

Екскурзија као облик образовно-васпитног рада, изводи се у складу са школским програмом, који је донет на основу одговарајућег важећег наставног плана и програма, годишњим планом рада школе и програмом за организовање екскурзије.

Екскурзија се може изводити након добијене сагласности савета родитеља Школе.

Члан 28

Приликом избора понуђача за извођење екскурзије, Школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Уговор који се закључује за извођење екскурзије мора да садржи посебне одредбе које се односе на предузимање мера заштите и безбедности ученика.

Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на:

- 1) Поседовање одговарајуће лиценце за рад;
- 2) Кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика;
- 3) Кадровску и техничку опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени (физичко и техничко обезбеђење објекта, обезбеђена медицинска помоћ и тако даље);
- 4) Квалитет исхране ученика.

Смештај ученика на екскурзији мора се обезбедити само у објектима који испуњавају услове за извођење овог облика образовно-васпитног рада.

Заштита и безбедност ученика за време других активности у организацији школе

Члан 29

Када школа организовано учествује у активностима као што су кросеви, такмичења, културне манифестације или друге манифестације обавезно се мора сачинити списак ученика који учествују на манифестацији и наставника који ће се старати о безбедности ученика на одговарајућој манифестацији.

Заштита и безбедност ученика за време извођења вежби и наставе у кабинету

Обезбеђење и заштита ученика за време обављања вежби у школским кабинетима

Члан 30

У циљу заштите и безбедности ученика за време обављања вежби у школским кабинетима, поред наведених физичких и техничких мера заштите, **школа предузима и посебне мере заштите:**

- Обезбеђује одговарајуће услове радне средине и то: рационалан распоред радних објеката, одговарајуће климатске услове радне средине, задовољавајуће осветљење по јединици површине за неометан рад, обезбеђење хигијенских услова за рад, обезбеђење исправних уређаја и пратеће опреме;
- Заштиту од повреда узрокованих радом апарата која подразумева да сви уређаји и апарати за рад морају бити посебно снабдевени направама у складу са нормативима заштите безбедности и здравља на раду;
- Редовно сервисирање свих уређаја и апарата који се користе у практичном раду, у складу са важећим нормативима који се на њих односе;
- Осигурање ученика за време извођења вежби које школа спроводи у сарадњи са овлашћеном осигуравајућом кућом.

Директор школе прати извршење наведених задатака.

Осигурање ученика

Члан 31.

Школа је у обавези да на почетку сваке школске године упозна родитеље са могућношћу осигурања ученика од последицама несрећног случаја (незгоде), које се могу евентуално десити и са условима под којима се врши осигурање.

Школа је такође у обавези да, уколико постоји заинтересованост родитеља, буде посредник између њих и осигуравајуће организације, како би родитељ уплатом премије осигурања омогућио свом детету заштиту од свих ризика у свакодневном животу (у Школи, код куће, на путу, екскурзији, летовању и сл.). У том смислу, Школа након спроведеног одговарајућег поступка у складу са одредбама Закона о јавним набавкама, закључује уговор о осигурању ученика са одговарајућом осигуравајућом организацијом.

Обавезе школе у заштити од дискриминације, злостављања, занемаривања, страначког организовања и деловања

Члан 32

Остваривању овог вида заштите и безбедности ученика доприноси поштовање одредаба Протокола о понашању установе у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, правила понашања у Школи и активности стручног тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Члан 33

У Школи су забрањене активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају ученици, запослени и друга лица, односно групе лица, по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Школа је у обавези да поступа у складу са актом којим се утврђују ближи критеријуми за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика или трећег лица у установи, а који заједнички прописују министар просвете и министар надлежан за послове људских права.

Члан 34

У Школи је забрањено: физичко, психичко и социјално насиље; злостављање и занемаривање ученика; физичко кажњавање и вређање личности, односно сексуална злоупотреба ученика или запослених.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања од стране ученика, његовог родитеља, запосленог или трећег лица над учеником, наставником, стручним сарадником или другим запосленим.

Због повреде ове забране, против родитеља ученика који је прекришио ову забрану, покреће се прекршајни, односно кривични поступак.

Члан 35

У Школи није дозвољено страначко организовање и деловање и коришћење простора школе у те сврхе.

Члан 36.

Физичко насиље је понашање које доводи до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета (ударање, шутирање, гурање, шамарање, чупање, дављење, бацање, гађање, напад оружјем, тровање, паљење, посипање врућом водом, ускраћивање хране, сна и сл).

Психолошко, или емоционално насиље је оно понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког или емоционалног здравља и достојанства детета.

Емоционално насиље и злостављање обухвата поступке којима се врши омаловажавање, етикетирање, игнорисање, вређање, уцењивање, називање погрдним именима, оговарање, подсмевање, исмејавање, неприхватање, изнуђивање, манипулисање, претња, застрашивање, ограничавање кретања деце/ученика, као и други облици непријатељског понашања.

Социјално насиље: Искључивање из групе и дискриминација Односи се на следеће облике понашања: одвајање детета/ученика од других на основу различитости, довођење у позицију неравноправности и неједнакости, изолацију, недружење, игнорисање и неприхватање по било ком основу.

Сексуално насиље и злоупотреба деце/ученика подразумева њихово укључивање у сексуалну активност коју она не схватају у потпуности, за коју нису развојно дорасла (не прихватају је, нису у стању да се са њом сагласе) и која има за циља да пружи уживање или задовољи потребе друге особе.

Сексуалним насиљем сматра се :

- Сексуално узнемиравање - ласцивно коментарисање, етикетирање, ширење прича, додиривање, упућивање порука, фотографисање, телефонски позиви и сл.;
- Навођење или приморавање детета/ученика на учешће у сексуалним активностима, било да се ради о контактним (сексуални однос, сексуално додиривање и сл.) или неконтактним активностима (излагање погледу, егзибиционизам и сл.);
- Коришћење деце/ученика за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Злоупотреба деце/ученика представља све што појединци и институције чине или не чине, а што директно утиче или индиректно шкоди деци/ученицима или им смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи их у немоћан, неравноправан и зависан положај у односу на појединце и установу.

Занемаривање и немарно поступање представљају случајеве пропуштања установе или појединца да обезбеде услове за правилан развој детета/ученика у свим

областима, што у противном, може нарушити његово здравље, физички, ментални, духовни, морални и друштвени развој.

ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Ученици имају право на заштиту и безбедност од елементарних непогода – поплава, земљотреса, других несрећа/удеса, катастрофа или других ванредних околности и ситуација, који могу да угрозе безбедност ученика у школи.

АНАЛИЗА ПОТЕНЦИЈАЛНИХ И АКТУЕЛНИХ РИЗИКА У ОРГАНИЗАЦИЈИ РАДА ШКОЛЕ (ПРОСТОРНИ, ТЕХНИЧКИ, ВРЕМЕНСКИ И ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИОНИ УСЛОВИ)

- 1. Приступ школском објекту (згради и дворишту)** – Школско двориште је приступачно за кретање свих учесника у образовно-васпитном процесу. У улици на коју излази двориште школе, налазе се лежећи полицајци што знатно смањује безбедности ризик за ученике;
- 2. Сигурност простора** – двориште је ограђено и степен ризика од могућности приступа трећих лица том простору је мали; осветљеност школског дворишта и простора око објекта је задовољавајућа; Стање громобранске, водоводне, канализационе, електричне мреже је задовољавајуће;
- 3. Унутрашњи простор и стање објекта у коме се изводи образовно-васпитни рад** – школски објекат је приступачан за све учеснике образовно-васпитног процеса; у школи нема приступних рампи, подизних платформи и лифтова; у школи постоји степениште које је безбедно са безбедним рукохватима; стање у кабинетима у којима се одвијају вежбе и стање опреме у истим је задовољавајуће;
- 4. Школа се налази у сеоској средини и ради у две смене и броји око 250 ученика у сва три објекта у Матичној школи у Малој Иванчи и издвојеном одељењу у Малом Пожаревцу школа је од 1. до 8 разреда у две смене. У издвојеном одељењу у Поповићу је комбинација од два разреда и ради се у преподневној смени.**
- 5. Ради свеобухватне заштите и безбедности ученика, школа остварује сарадњу са надлежним органима јединице локалне самоуправе Општине Сопот, Центра за социјални рад Сопот и другим надлежним органима (МУП, Саобраћајна полиција);**
- 6. Школа утврђује превентивне мере заштите и безбедности у вези са организацијом рада и то:**
 - 1) Утврђује распоред дежурстава запослених и доследно га спроводи;**

- 2) Спроводи безбедносне процедуре (редовно чишћење околине објекта од снега ради безбедног кретања свих учесника, одржавање хигијене у свим учионицама и школским просторијама);
- 3) Одржава дисциплину у школи како у згради тако и у дворишту, посебно у учионицама и другим радним просторијама;
- 4) Истиче места где се налазе комплети за пружање прве помоћи, обучава запослене за указивање прве помоћи и позивање надлежне службе хитне помоћи, родитеља и сл.;
- 5) Поштује процедуре ради заштите од болести, посебно инфективних (нарочито спровођењем хигијене у школи, одређивањем лица које је задужено да обавести надлежног лекара о постојању инфективне болести и начина на који се то врши (мејлом) и које је дужно да спроводи препоруке надлежних лекара;
- 6) Утврђује правила за одговорно поступање у случају квара на инсталацијама, кадасе кварови пријављују директору, секретару и домару а они даље предузимају мере за отклањање проблема,
- 7) Планира превентивне и друге мере ради промене понашања код ученика педагошка служба;
- 8) Сарађује са овлашћеним организацијама за контролу громобранских инсталација, организацијама које су овлашћене за пружање услуга противпожарне заштите и организацијама које су овлашћене за предузимање свих мера у области безбедности и здравља на раду;
- 9) Прописује правила о поступању у случају елементарних непогода и других ванредних околности;
- 10) Остварује сарадњу са комуналним службама ради обезбеђења тротоара и уличног осветљења на прилазу школи, постављања одговарајуће заштитне сигнализације на околним саобраћајницама;
- 11) Прописује мере и поступа у складу са законским и подзаконским прописима којима се уређује област заштите од насиља, злостављања и занемаривања, дискриминације;
- 12) Поштује утврђена правила у случају претње, односно сумње на постојање друге опасности по безбедност ученика;
- 13) У прописивању мера, начина и поступка заштите и безбедности ученика школа сарађује са надлежним органом јединице локалне самоуправе;
- 14) У поступку прописивања мера за заштиту и безбедност ученика учествује, у складу са Законом, и Савет родитеља школе а прибавља се и мишљење ученичког парламента;
- 15) О свим мерама заштите и безбедности ученика и запослених, обавештавају се сви ученици и запослени и то: ученици преко обавештења које добијају непосредно од одељењског старешине и објављивањем на сајту школе а запослени се обавештавају истицањем на огласној табли као и објављивањем на сајту Школе;

ИНТЕРНА МРЕЖА ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА

Члан 37.

Интерна (унутрашња) заштитна мрежа је један од начина заштите коју чине сви актери образовно-васпитног система: наставно и ваннаставно особље, родитељи, ученици и чију основу чине нормативни акти (статут школе, правилник о безбедности ученика, правилник о васпитно-дисциплинској одговорности, посебни протокол о поступању у случајевима насиља, злостављања и занемаривања деце, школска правила...). Интерном заштитном мрежом јасно су дефинисани задаци свих актера образовно-васпитног система, као и кораци који се предузимају у случају дешавања насиља или сумње да се насиље дешава.

Интерну заштитну мрежу чине:

1. Директор школе
2. Педагог
3. Одељењске старешине
4. Наставници
5. Ваннаставно особље
6. Тим за заштиту ученика
7. Ученици
8. Родитељи

Напомена: у случају да одељенски старешина није присутан особа пријављује насиље: дежурном наставнику, наставнику.

ИНТЕРВЕНЦИЈА ПРЕМА НИВОИМА НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

	ПРВИ НИВО РИЗИКА	ДРУГИ НИВО РИЗИКА	ТРЕЋИ НИВО РИЗИКА
ОСОБЕ	<ul style="list-style-type: none"> - Ваннаставно особље, чистачице, домар - Дежурни наставник - Наставници - Одељенски старешина - Ученици - Педагог - Особа која се задесила у ситуацији 	<ul style="list-style-type: none"> -Одељенски старешина -Педагог -Тим за заштиту -Директор школе -Родитељ 	<ul style="list-style-type: none"> директор школе Тим за заштиту Друге институције: Дом здравља Сопот, Центар за социјални рад, МУП

ЗАДАЦИ АКТЕРА ИНТЕРНЕ МРЕЖЕ

ДИРЕКТОР ШКОЛЕ:

1. Одговоран је за поштовање законитости у раду Школе
2. Информише запослене о правилницима, подзаконским актима који се односе на област заштите и безбедности и најмање 2 пута годишње, у оквиру извештаја о раду Школе и извештаја о свом раду, подноси Школском одбору и извештаје о стању спровођења мера ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ ДЕЦЕ И УЧЕНИКА И ЗАПОСЛЕНИХ ШКОЛЕ (у смислу члана 126, став 4, тачка 17 Закона)
3. Склапа протоколе са другим институцијама
4. Реагује у ситуацијама насиља (други ниво и трећи ниво)
5. Обавља консултативни разговор са релевантном особом која је пријавила насиље и прикупља информације о случају
6. Обавља разговор са особом која је евидентирана као злостављач
7. Предузима одговарајуће мере у складу са протоколом о одговору установе на насиље злостављање и занемаривање
8. Разговара са родитељима / старатељима о случају у циљу њиховог информисања
9. Евидентира случај насиља (води евиденцију, документацију)
10. Обавештава друге институције ако је то потребно

11. Прати ефекте предузетих мера

ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА

1. Упознаје ученике и родитеље са правилима прихватљивог понашања у школи и израђује правила понашања на нивоу одељења заједно са ученицима
2. Прати социјалну климу на нивоу одељења и уједно препознаје постојање евентуалног насиља или злостављаног, занемареног ученика
3. Води прописану евиденцију о ученицима са свим релевантним подацима (адреса, телефон...)
4. Дежура по распореду и доступан је ученицима и води евиденцију (књига дежурства)
5. У ситуацији дешавања насиља одељенски старешина поступа у складу са нивоом ризика и по прописаним корацима:
 - Одмах реагује користећи неку од стратегија (ниво 1)
 - Разјашњава околности и анализира чињенице настале ситуације (разговара са жртвом, насилником и посматрачима)
 - Процењује ниво ризика
 - Предузима додатне мере уколико ситуација налаже; упућује случај Тиму за заштиту, Педагогу (ниво 2)
 - Информише директора
 - Води евиденцију (евидентира случајеве насиља)
 - Информише родитеље
 - Прати даљи ток ситуације и ефекте предузетих мера
6. Информише одељењско веће и наставничко веће о свим дешавањима у току ситуације,
7. Одражава сарадњу са родитељима
8. Одржава сарадњу са свим релевантним особама које могу пружати заштиту

ДЕЖУРНИ НАСТАВНИК

- Придржава се обавеза у складу са законом (правилником и правилима понашања у установи
- Дежура према утврђеном распореду
- Прати понашање ученика за време одмора, при доласку и изласку из школе
- Уочава ситуацију насиља и реагује одмах (ниво 1)
- Евидентира ситуацију насиља
- Информише одељенског старешину о ситуацији насиља
- Информише тим за заштиту, директора уколико то ситуација налаже (ниво 2)
- Остварује сарадњу са свим релевантним особама које могу пружати заштиту

НАСТАВНИЦИ

- Прате и уочавају ситуацију насиља
- Пријављују ситуацију насиља у складу са протоколом и процењеним нивоом ризика
- Препознају случај злостављања и занемаривања детета и предузимају кораке у складу са тим
- Консултују се са колегама, стручном службом, директором
- Реагују одмах у ситуацији насиља (ниво 1)
- Предузимају даље кораке уколико ситуација тако налаже (ниво 2)
- Воде евиденцију о случају
- Учествују у праћењу предузетих мера
- Остварује сарадњу са свим релевантним особама које могу пружити заштиту

ПОМОЋНО-ТЕХНИЧКО ОСОБЉЕ

- ЧИСТАЧИЦЕ И ДОМАР -

1. Дежурају по утврђеном распореду
2. Уочавају и пријављују случајеве насилног понашања
3. Пружају помоћ дежурном наставнику уколико могу
4. Старају се о безбедности ученика за време боравка у школи
5. Реагују на ситуацију насиља (ниво 1)
6. Пријављују случај надлежном лицу.

СТРУЧНА СЛУЖБА

- Сарађује са свим актерима у школи
- Сарађује са родитељима и ученицима и на тај начин остварује увид у породичне и социјалне прилике
- Води прописану евиденцију о ученицима (посебно ризичној групи)
- Предузима мере превенције
- Уочава и пријављује ситуацију насиља
- Уочава, пријављује ситуацију злостављања и занемаривања детета
- Реагује одмах у ситуацији насиља
- Предузима даље кораке (ниво 2); информисе Тим за заштиту, директора
- Процењује ниво ризика и предлаже заштитне мере
- Прати ефекте предузетих мера
- Пружа помоћ и подршку актерима насилне ситуације (жртви, насилнику)

- Разговара са жртвом
- Разговара са насилником
- Информише родитеље о ситуацији насиља
- Евидентира случај
- Остварује сарадњу са родитељима / старатељима
- Остварује сарадњу са другим институцијама (ниво 3)
- Остварује сарадњу са свим релевантним особама које могу пружати заштиту

ТИМ ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА

- Саставља план за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
- Упознаје колектив са донетим планом
- Израђује и прикупља документацију о ситуацијама насиља
- Континуирано евидентира и чува документацију
- Врши процену нивоа ризика ситуације насиља (ниво 2 и 3)
- Предузима кораке у складу са протоколом о поступању:
 - Предузима одговарајуће мере према ученику који трпи насиље
 - Предузима одговарајуће мере према особи која врши насиље
 - Информације родитеља / старатеља о ситуацији насиља
 - Информације директора школе
 - Прати ефекте предузетих мера и врши њихову евалуацију
- Информације друге надлежне ситуације (ниво 3);
- Заједно са директором школе могу се предузети следеће акције (ниво 3):
- Неодложна пријава здравственом центру у хитним случајевима, када је детету потребна медицинска интервенција;
- Неодложна пријава полицији у случајевима када је детету потребна физичка заштита или када постоји сумња да је учињено кривично дело;
- Редовна пријава Центру за социјални рад у року од три наредна дана;
- Одлагање пријаве уз одговарајуће аргументе и даље праћење детета;

ВАЖНО:

У образовно-васпитном систему нема места испитивању и доказивању злостављања и занемаривања јер су ти задаци у надлежности других система.

Приликом консултација са колегама обавезно је поштовати принцип поверљивости као и принцип заштите најбољег интереса детета.

1. Мере превенције

Члан 38.

Ради спречавања свих врста насиља над децом школа је дужна да примењује мере превенције чији су циљеви:

- Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;
- Укључивање свих интересних група (ученици, запослени у школи, родитељи, локална заједница) у доношење и развијање програма превенције;
- Подизање нивоа свести за препознавање насиља;
- Дефинисања поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља;
- Информисање свих интересних група о поступцима заштите;
- Унапређивање компетенција свих интересних група за уочавање и решавање проблема насиља.

Члан 39.

Мере превенције школа је дужна да планира Годишњим програмом рада, а на основу анализе учесталости случајева насиља, заступљености различитих облика насиља, броја повреда, сигурности школског објекта и дворишта и сл.

Члан 40.

Сазнање о насиљу – откривање одвија се:

- Опажањем или добијањем информације да је насиље у току;
- Сумњом да се насиље дешава на основу препознавања спољашњих знакова или специфичног понашања детета и породице, или путем поверавања непосредно од самог детета или посредно од стране треће особе (вршњака, родитеља...

2. Протоколи евиденције насиља образци

Члан 41.

Свака одрасла особа која има сазнање о насиљу (дежурни наставник, / одељењски старешина, предметни наставник, сваки запослени у установи) у обавези је да реагује тако што ће прекинути насиље или позвати помоћ (уколико процени да самостално не може да прекине насиље).

Након прекидања насиља запослени који је прекинуо насиље дужан је да у складу са конкретним околностима обезбеди сигурност детета.

Члан 42.

После интервенције, о случају насиља обавезно се обавештава одељењски старешина.

У ситуацијама другог или трећег степена угрожености обавештавају се и друга лица одређена на основу правилника.

Члан 43.

Одељењски старешина или други наставник/одрасла особа, дужан је да по стицању сазнања да се насиље десило или да постоји сумња да се насиље дешава организује консултације чији циљ је да се:

- Разјасне околности и анализирају чињенице везане за случај насиља;
- Процени ниво ризика и направи план заштите;
- Донесе одлука о начину реаговања и праћења.

Члан 44.

Консултације се обављају у оквиру школе са колегом, Тимом за заштиту деце од насиља, педагогом, директором, поштујући принцип поверљивости.

Низак ниво ризика насилничког понашања постоји када је за решавање случаја довољно ангажовање оног ко је открио насиље. Уколико је потребно одељењски старешина предузима додатне мере, евидентира, прати понашање и сл. (Први ниво ризика)

Умерени ниво ризика насилничког понашања постоји када је за решавање случаја потребно укључивање других лица у оквиру школе (одељењски старешина, родитељи, други ученици, Педагог, Тим за заштиту деце од насиља, директор), и ако се насилничко понашање које има низак ниво ризика понавља од стране истих актера (Други ниво ризика).

Висок ниво ризика насилничког понашања постоји када школа нема капацитета за решавање и обраћа се другим институцијама: Министарству унутрашњих послова, Центру за социјални рад, здравственим институцијама (трећи ниво ризика).

Члан 45.

У зависности од сложености ситуације консултације се могу обавити и са службама изван школе:

- Центром за социјални рад СОПОТ;
- Здравственом установом у СОПОТУ;
- Министарством унутрашњих послова у Сопоту.

Члан 46.

Након обављања консултација предузимају се следеће мере:

- Информисање родитеља о насиљу или особе од поверења у случајевима сумње на насиље у породици;
- Договор о заштитним мерама према детету;
- Организовање посебних програма оснаживања деце за конструктивно поступање у ситуацијама насиља;
- Предузимање законских мера у складу са прописима који регулишу дисциплинску одговорност ученика и запослених.

Члан 47.

У случају када постоји сумња да је дете жртва злостављања или занемаривања од стране одрасле особе која није запослена у школи, директор школе подноси пријаву надлежној институцији:

- Здравственој установи (уколико је детету неопходна здравствена заштита);
- Министарству унутрашњих послова (уколико је детету потребна физичка заштита или постоји сумња да је извршено кривично дело);
- Центру за социјални рад Сопот.

Пријава садржи податке о детету и разлоге за упућивање.

Пре подношења пријаве потребно је обавестити родитеље, осим ако постоји процена да ће тиме бити угрожена безбедност детета.

Члан 48.

Нико од запослених у школи није овлашћен да спроводи истрагу или доказивање злостављања и занемаривања у породици. Задаци школе у случају постојања сумње исцрпљују се подношењем пријаве.

Члан 49.

Сваки запослени у школи дужан је да директору школе пријави насиље од стране запослених у школи према детету.

Уколико је због случаја насиља од стране наставника према детету покренут дисциплински поступак, директор школе дужан је да наставника удаљи са рада до окончања дисциплинског поступка.

Ако директор не удаљи наставника одлуку о удаљењу дужан је да донесе Школски одбор.

Директор школе је одговоран за поштовање законитости рада школе и предузимање мера у складу са важећим законима.

Члан 50.

Ради спровођења поступка заштите деце и законских норми у складу са Посебним протоколом образује се Тим за заштиту деце од насиља.

Чланове тима решењем именује директор школе из реда запослених који показују високу професионалност у раду, имају добре комуникативне способности и у својој личној и професионалној биографији немају елемената насилног понашања.

Приликом именовања чланова Тима, директор обезбеђује да током радног времена школе увек неко од чланова Тима буде на располагању.

Задаци и план рада Тима за заштиту деце од насиља одређени су на основу Посебног протокола и саставни су део Годишњег програма рада школе.

Члан 51.

Запослени у установи (одељењски старешина, педагошка служба, директор) у обавези су да воде евиденцију о појавама насиља.

Документација о појавама насиља чува се на сигурном месту, како би се обезбедила поверљивост података.

Члан 52.

Тим за заштиту чува протоколе (евиденциони обрасци) о учињеном насиљу или сумњи да се насиље дешава.

Сваки одељенски старешина је у обавези да има копију попуњеног протокола а оригинал доставља педагогу.

Тим за заштиту деце/ученика од насиља прикупља документацију о случајевима насиља који захтевају његово укључивање.

Издавање и обезбеђивање средстава за спровођење мера

Члан 53

Средства за спровођење мера из члана 1. овог правилника, на начин прописан овим правилником, обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе, у складу са чланом 189. став 1. тачка 8) Закона.

У прописивању мера, начина и поступака заштите и безбедности деце и ученика за време боравка у установи и свих активности које организује, ОШ „Милорад Мића Марковић“ сарађивала је са Градском општином Сопот (члан 108. став 1. и члан 189. став 1. тачка 8) Закона).

У поступку прописивања мера за заштиту и безбедност деце и ученика учествовао је и Савет родитеља на седници одржаној у среду 10.05.2023. (члан 120. став 6. тачка 9) Закона), а у школи се прибављано и мишљење ученичког парламента 09.05.2023. и

извршене измене у складу са сугестијама ученика и педагога. (члан 88. став 1. тачка 1) Закона.

Завршне одредбе

Члан 54

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања на огласној табли Школе.

Измене и допуне овог правилника вршиће се на начин и по поступку за његово доношење.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Марко Пешовић

М.П.

Правилник је објављен на огласној табли Школе дана 29.11.2023. године и заведен под деловодним бр. 1018 од 29.11. 2023. године.
Правилник ступа на снагу даном објављивања.

СЕКРЕТАР ШКОЛЕ

Драгана Марковић

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017,27/2018,10/2019,6/2020 и 129/2021 и 92/2023), Школски одбор Основне школе " Милорад Мића Марковић" из Мале Иванче, на седници одржаној дана 29.11. 2023. године донео је

О Д Л У К У

**УСВАЈА СЕ ПРАВИЛНИК О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ
ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ БОРАВКА У ОСНОВНОЈ
ШКОЛИ**

**„МИЛОРАД МИЋА МАРКОВИЋ“ У МАЛОЈ ИВАНЧИ И ВАН
ШКОЛЕ ТОКОМ СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ
ОРГАНИЗУЈЕ ШКОЛА**

ПРЕДСЕДНИК
ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Марко Пешовић

На основу члана 108. став 2. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20 и 129/21) и члана 17. став 4. и члана 24. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Министар просвете, науке и технолошког развоја доноси

УПУТСТВО

за израду акта којим установе образовања и васпитања прописују мере, начин и поступак заштите и безбедности деце и ученика

"Службени гласник РС", број 67 од 17. јуна 2022.

1. Овим упутством дају се инструкције за израду акта којим установе образовања и васпитања – предшколска установа, основна и средња школа и школа са домом ученика (у даљем тексту: установа), прописују мере, начин и поступак заштите и безбедности деце и ученика за време боравка у установи и свих активности које организује установа, у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе и које је дужна да спроводи.

2. Установа доноси општи акт о заштити и безбедности деце и ученика и да спроводи мере прописане наведеним актом којима се осигуравају услови за безбедан боравак деце и ученика у установи и током свих активности које организује, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20 и 129/21), у даљем тексту: Закон, посебним законима у области образовања и васпитања и другим прописима којима се уређује област заштите и безбедности.

Деца и ученици имају право на заштиту и безбедност у објекту – згради и дворишту установе, као и ван зграде и дворишта установе, за време остваривања свих облика васпитно-образовног, односно образовно-васпитног рада (у даљем тексту: образовно-васпитног рада) или других активности које организује установа, у складу са законом и општим актом установе.

Установа, односно запослени у установи обезбеђују остваривање права детета и ученика у складу са законом.

3. Деца и ученици имају право на заштиту и безбедност у установи и од поступака других ученика, запослених, родитеља, односно другог законског заступника детета и ученика и трећих лица који угрожавају њихову безбедност.

4. Деца и ученици имају право на заштиту и безбедност од елементарних непогода – поплава, земљотреса, других несрећа/удеса, катастрофа или других ванредних околности и ситуација, које могу да угрозе безбедност деце и ученика у установи.

5. Имајући у виду интерес заштите и безбедности деце и ученика у установи и посебно заштите од насиља, изузетно је важно да пре измене и допуне постојећих,

односно израде нових аката, установа припреми анализу потенцијалних и актуелних ризика у организацији рада установе (просторни, технички, временски и други организациони услови) и то:

1) приступ објекту установе (згради и дворишту) – приступачност дворишта за кретање свих учесника у образовно-васпитном процесу; конфигурација терена и близина ризичних саобраћајница, мостова, пружних прелаза, пешачких прелаза, лежећих полицајаца, семафора и др.;

2) сигурност простора – ограђеност дворишта и степен ризика од могућности приступа трећих лица том простору; осветљеност простора око објекта; видео надзор; стање приступних рампи и подизних платформи; стање громобрана и инсталација – водоводне, канализационе, електричне и гасне мреже и др.;

3) у унутрашњем простору – стање објеката у којима се остварује образовно-васпитни рад; приступачност самог објекта за све учеснике у образовно-васпитном процесу; обезбеђени приступ уређајима за грејање и простору за складиштење огрева, уређајима за обезбеђивање довода електричне енергије и санитарним чворовима и њихово стање; стање приступних рампи, подизних платформи, лифта, степеништа и сигурности рукохвата; стање физкултурне сале, опреме и спортских терена; стање радионица и кабинета са машинама, апаратима и другим уређајима, алатима, прибором, хемикалијама и другим средствима за рад (посебно у одређеним стручним школама) и др.;

4) специфични услови и околности које су карактеристичне за установу – рад у сменама, број деце и ученика, градска или сеоска средина и др.

6. Ради свеобухватне заштите и безбедности деце и ученика, установа у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе, остварује комуникацију са релевантним институцијама на националном и локалном нивоу (органи, организације, установе, тела и др.) у реализацији заједничких активности усмерених на обезбеђивање заштите и безбедности деце и ученика.

7. Установа утврђује превентивне мере заштите и безбедности у вези са организацијом рада, и то:

1) распоред дежурстава запослених;

2) начин евидентирања уласка трећих лица у установу;

3) могућности боравка у установи, односно непосредног учешћа родитеља, односно другог законског заступника детета и ученика у активностима установе;

4) начин утврђивања идентитета лица која остварују родитељско право или имају старатељство над дететом када га одводе из установе;

5) физичка безбедност објекта – зграде, дворишта и окружења (процедуре за домара/запослене – свакодневни обиласци зграде (учионица, ходника, тоалета, радионица, спортске сале, трпезарије и других просторија) и дворишта, са посебним освртом на игралишта за децу, терене и спортске справе које користе и грађани; периодичне провере машина, алата, простора; дезинфекција, дезинсекција и дератизација; провера исправности воде за пиће након неких хаварија и клима уређаја – редовно одржавање и вентилација; саобраћајна безбедност и сл.);

6) безбедносне процедуре у установи, укључујући и процедуре у учионицама и другим просторијама за рад – опремање просторија, биљке које изазивају алергије или

отровне биљке, употреба спрејова или токсичних лепкова, отварање прозора и др.; у лабораторијама – протоколи извођења огледа, заштитна опрема и процедуре; чување хемикалија и опасних алата; у физкултурној сали – рад на справама; безбедност у радним просторима – обратити пажњу на специфичности установа: електротехничке школе, грађевинске, машинске, медицинске и др. и посебно на извођење наставе на отвореном када је претопло или сувише хладно; у дворишту – одржавање безбедности кретања у дворишту када напада снег и др., безбедност саобраћаја у дворишту установе (забрана кретања моторних возила и возила микромобилности кроз двориште, забрана уласка осим за возила установе);

7) одржавање дисциплине у установи – згради и њеном дворишту, посебно у учионици и другим радним просторијама;

8) истакнуто место за прву помоћ у установи (где се налази комплет за прву помоћ, ко је задужен да проверава/допуњује садржину комплета, телефони хитне помоћи и надлежног дома здравља – видно обележени) као и начин поступања у ситуацији када је потребно детету и ученику указати прву помоћ или постоји сумња на потенцијални здравствени ризик или повреду детета, односно ученика (ко позива хитну помоћ и обавештава родитеља и другог законског заступника и по потреби надлежну инспекцију и др.);

9) поступање ради заштите од болести, посебно инфективних (хигијена у установи, поступање у складу са прописима из области здравства и санитарна контрола, ко је задужен да обавести надлежног лекара о појави инфективне болести и др.) и поступање по препорукама надлежних здравствених органа;

10) безбедносне процедуре/правила за заштиту и безбедност за време остваривања образовно-васпитног рада ван установе (практична настава и/или учење кроз рад у складу са планом и програмом наставе и учења, настава у природи, екскурзије, студијска путовања и такмичења – водити рачуна о томе да се у циљу заштите и безбедности превоз ученика за републичко такмичење, по правилу, не врши у касним ноћним или раним јутарњим сатима да би учествовали на такмичењу), одласци у позоришта, посете музејима и реализација других облика ваншколских активности;

11) поступање ради заштите од физичких повреда (обезбедити да подови нису клизави или ставити одговарајућу ознаку; обезбедити набавку школског намештаја без оштрих ивица, у складу са могућностима и др.);

12) начин правилног коришћења и надзор над употребом машина, апарата и других уређаја у реализацији наставе, као и алата, хемикалија и других наставних средстава; редовна провера исправности машина, апарата и других уређаја; употреба прописане заштитне опреме и др.;

13) правила за одговорно поступање и пријава кварова и оштећења на инсталацијама – водоводне, канализационе, електричне и гасне мреже, котларнице и др.; одредити ко је задужен да реагује ради заштите и безбедности или да пријави квар на инсталацијама, опреми и др. надлежној служби;

14) планирање превентивних и интервентних програма са циљем промене понашања код ученика;

15) сарадња са овлашћеним организацијама за контролу громобранских инсталација, у складу са законом;

16) мере заштите од пожара, у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18 – др. закон);

17) правила за одговорно поступање у случају елементарних непогода и других несрећа и сл. или других ванредних околности и ситуација;

18) правила за сарадњу са комуналним службама ради обезбеђења тротоара и уличног осветљења на прилазу установи, правилног размештаја/постављања контејнера, да не ометају улаз у двориште установе и зграду и др.;

19) правила за сарадњу са надлежним службама ради постављања одговарајуће заштитне сигнализације на саобраћајницама на прилазу установи;

20) израду и реализацију годишњих програма заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програма спречавања дискриминације у складу са Законом, Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС”, бр. 46/19 и 104/20) и Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Службени гласник РС”, број 65/18);

21) правила за поступање у случају претње, односно сумње на постојање друге опасности по безбедност деце и ученика.

8. У прописивању мера, начина и поступака заштите и безбедности деце и ученика за време боравка у установи и свих активности које организује, установа сарађује са надлежним органом јединице локалне самоуправе (члан 108. став 1. и члан 189. став 1. тачка 8) Закона).

У поступку прописивања мера за заштиту и безбедност деце и ученика учествује и савет родитеља у установи (члан 120. став 6. тачка 9) Закона), а у школи се прибавља и мишљење ученичког парламента (члан 88. став 1. тачка 1) Закона).

Мере, начин и поступак из става 1. ове тачке, установа прописује у складу са овим упутством и одговарајућим правилима и мерама, односно протоколима за поступање надлежних служби.

9. Установа о мерама заштите и безбедности које донесе у складу са овим упутством, на одговарајући начин (усмена информација, писмено обавештење, на огласној табли или званичној интернет страници установе и сл.) упознаје децу и ученике, њихове родитеље, односно другог законског заступника, као и све запослене.

10. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 601-00-00019/2022-04

У Београду, 20. маја 2022. године

Министар,
Бранко Ружић, с.р.